

Postanowienie z dnia 27 lutego 2007 r.

II UZ 67/06

W sprawie o ustalenie kapitału początkowego skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych (art. 398² § 1 k.p.c.).

Przewodniczący S Małgorzata Wrębiakowska-Marzec, Sędziowie SN:
Krystyna Bednarczyk, Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 lutego 2007 r. sprawy z wniosku Ireneusza W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w P. o kapitał początkowy, na skutek zażalenia wnioskodawcy od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 11 października 2006 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e

Wyrokiem z dnia 8 marca 2006 r. Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu oddalił apelację ubezpieczonego Ireneusza W. od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu Ośrodka Zamiejscowego w Koninie z dnia 30 kwietnia 2004 r., którym Sąd Okręgowy zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w K. z dnia 19 listopada 2003 r. w ten sposób, że uwzględnił odwołującym się do wyliczenia kapitału początkowego okres pracy w RSP w W. od dnia 1 stycznia 1979 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. W pozostałym zakresie odwołanie ubezpieczonego oddalił.

W dniu 19 lipca 2000 r. ubezpieczony działając przez pełnomocnika wniósł skargę kasacyjną od wskazanego wyżej wyroku Sądu Apelacyjnego. Zarządzeniem z dnia 11 września 2006 r. pełnomocnik skarżącego został wezwany do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej przez określenie wartości przedmiotu zaskarżenia - w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej. W zakreślonym terminie pełnomocnik skarżącego podał, że wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi

28.563, 48 zł. (wysokość przeciętnego rocznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłoszonego dla celów emerytalnych za rok 2005.).

Postanowieniem z dnia 11 października 2006 r. Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Apelacyjny stwierdził, że stosownie do art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna nie przysługuje w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Rozpatrywana sprawa jest sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych. Nie należy jednak do spraw, o których mowa w art. 398² § 2 zdanie drugie k.p.c. Jej przedmiotem bowiem nie jest przyznanie lub wstrzymanie emerytury, lecz wysokość kapitału początkowego. O dopuszczalności skargi kasacyjnej decydować będzie wartość przedmiotu zaskarżenia, którą stanowić będzie różnica pomiędzy wysokością kapitału początkowego ustaloną w wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu Ośrodka Zamiejscowego w Koninie z dnia 30 kwietnia 2004 r., a wysokością kapitału początkowego ustaloną przy uwzględnieniu jako okresu składkowego - zgodnie z żądaniem skargi kasacyjnej - okresu pracy ubezpieczonego od 1 kwietnia 1977 r. do 31 grudnia 1978 r. Tymczasem pełnomocnik ubezpieczonego nie oznaczył we wskazany sposób wartości przedmiotu zaskarżenia i z całkowicie niezrozumiałych przyczyn podał, że wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi wysokość przeciętnego rocznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłoszonego dla celów emerytalnych za rok 2005. Według Sądu Apelacyjnego takie określenie wartości przedmiotu zaskarżenia nie stanowi prawidłowego wykonania zarządzenia do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej. Brak bowiem wskazania sposobu ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia bądź ustalenie jej wbrew obowiązującym w tym zakresie przepisom prawa jest równoznaczne z brakiem jej wskazania i powoduje odrzucenie skargi kasacyjnej.

Zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Apelacyjnego wniósł ubezpieczony wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu. Skarżący zarzucił naruszenie art. 398² § 1 k.p.c. oraz art. 398⁴ § 2 k.p.c., przez błędną interpretację tych przepisów i uznanie, że rozpatrywana sprawa jest sprawą o prawo majątkowe i wo-

wobec tego skarga kasacyjna nie czyni zadość art. 398⁴ § 2 k.p.c., gdyż nie zawiera oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia. Zdaniem skarżącego rozpatrywana sprawa jest sprawą o prawa niemajątkowe i skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. W sprawach o ustalenie kapitału początkowego skarga kasacyjna jest dopuszczalna niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, jeżeli jej zarzuty dotyczą naruszenia zasad ustalenia tego kapitału, a tak właśnie jest w rozpatrywanej sprawie. Ponadto skarżący zarzucił naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez bezpodstawne odrzucenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem postępowania z odwołania ubezpieczonego od decyzji ZUS Oddziału w K. z dnia 19 listopada 2003 r. zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu z dnia 8 marca 2006 r. było ustalenie kapitału początkowego. Nie ma racji skarżący twierdząc, że rozpatrywana sprawa nie jest sprawą o prawa majątkowe i wobec tego skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Na podstawie art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Nie ulega wątpliwości, że rozpatrywana sprawa z uwagi na jej przedmiot - o ustalenie kapitału początkowego - jest sprawą o prawa majątkowe, w której o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia. „Kapitał początkowy” jest bowiem prawem majątkowym, a z jego ustaleniem związana jest wartość materialna, która będzie przysługiwać uprawnionemu podmiotowi. Sprawa o ustalenie kapitału początkowego nie jest sprawą o przyznanie ani o wstrzymanie emerytury lub renty ani też sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, w których skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Wynika to z literalnego brzmienia przepisu art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c. W przepisie tym został bowiem wyraźnie określony zakres spraw, w których skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Wskazany przepis został wprowadzony

później niż uregulowania o kapitale początkowym zawarte w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.). Gdyby intencją ustawodawcy było wprowadzenie dopuszczalności skargi kasacyjnej w sprawach o ustalenie kapitału początkowego niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, to takie uregulowanie znalazłoby się bez wątpienia w treści przepisu art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c.

Sąd drugiej instancji w zaskarżonym postanowieniu stwierdził, że skarżący nie wykonał zarządzenia o wezwaniu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej przez podanie wartości przedmiotu zaskarżenia. Wartość przedmiotu zaskarżenia w rozpatrywanej sprawie stanowiła różnica pomiędzy wysokością kapitału początkowego ustaloną w wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu Ośrodka Zamiejscowego w Koninie z dnia 30 kwietnia 2004 r. a wysokością kapitału początkowego ustaloną przy uwzględnieniu jako okresu składkowego - zgodnie z żądaniem skargi kasacyjnej - okresu pracy ubezpieczonego od 1 kwietnia 1977 r. do 31 grudnia 1978 r. Tymczasem pełnomocnik ubezpieczonego nie oznaczył we wskazany sposób wartości przedmiotu zaskarżenia i z całkowicie niezrozumiałych przyczyn podał, że wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi wysokość przeciętnego rocznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłoszonego dla celów emerytalnych za rok 2005. Według Sądu Apelacyjnego takie określenie wartości przedmiotu zaskarżenia nie stanowi wykonania zarządzenia do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej. Brak wskazania sposobu ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia bądź ustalenie jej wyraźnie nieadekwatne do przedmiotu zaskarżenia jest równoznaczny z brakiem jej wskazania i powoduje odrzucenie skargi kasacyjnej. Skarżący zakwestionował to ustalenie jednakże bez żadnego uzasadnienia odwołując się tylko do stwierdzenia, że określił przedmiot zaskarżenia prawidłowo bez jakiegokolwiek ustosunkowania się do ustaleń w tym zakresie zaskarżonego postanowienia. Skarżący zatem także w zażaleniu nadal nie wskazał odpowiednich przesłanek podanej wartości przedmiotu zaskarżenia. Nie można więc uznać zasadności gołosłownego zarzutu dotyczącego ustalenia Sądu drugiej instancji, że wykonanie zarządzenia o uzupełnienie braku formalnego skargi kasacyjnej było tylko pozorne.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 394¹ § 3 i art. 398¹⁴ k.p.c.

=====